

GROEN

VU: JEF SCHOOFES, SCHUTTERSHOFSTRAAT 34/1, 2330 MERKSOAS / FOTO: RUDY ROMBOUTS

VERKIEZINGEN 2018
PROGRAMMA MERKSPLAS

GROEN MAAKT GELUKKIG!

Verandering hangt in de lucht. Overal tonen doeners dat het anders kan. Met een klein gebaar, vol lef en levenslust. Ook in jouw gemeente, jouw buurt, en ja, zelfs jouw straat.

Want hier in Merksplas bouwen we aan een bruisende gemeente waar mensen voor elkaar zorgen. Hier is het betaalbaar wonen en kom je tot rust in verkwikkend groen. Hier kan je met een gerust hart fietsen en wandelen door de aangename en veilige straten. Hier wordt naar je geluisterd en bepaal jij mee hoe het er in je dorp aan toe gaat.

Kies samen met Groen voor een menselijker, eerlijker en gezonder Merksplas.

ONZE **4** SPEERPUNTEN

GOED EN BETAALBAAR WONEN

MOBILITEIT OP MENSENMAAT

GROEN EN OPEN RUIMTE BEWAREN

BESTUREN MET EN VOOR SPETSERS

STEM GROEN! LIJST **4**

GOED EN BETAALBAAR WONEN

Betaalbaar en kwalitatief wonen voor iedereen die in Merksplas woont of wil blijven wonen. Of je nu een jong gezin hebt of alleen wil gaan wonen? Net op pensioen of hulp nodig om thuis te blijven wonen? Woont je familie al generaties hier of ben je een seizoensarbeider in de tuinbouw...?

Iedereen moet in Merksplas kunnen wonen op een degelijke en betaalbare manier. In een **gezellige en veilige buurt**, met voldoende groen vlakbij. In **energiezuinige huizen** of appartementen **aangepast aan jouw levensfase...**

Betaalbaar wonen is de laatste jaren steeds moeilijker geworden in Merksplas. In de dorpskern maken eengezinswoningen en handelszaken plaats voor (dure) appartementen. Het uitzicht verandert razendsnel.

Onze snel verouderende bevolking woont in grote en vaak onaangepaste woningen. (slecht geïsoleerd, moeilijk bereikbare verdiepingen, grote tuinen, slechte toegankelijkheid...) Jongeren trekken naar de steden, jonge gezinnen vinden moeilijk een voldoende ruime woonst. Nieuwe gezinssamenstellingen en de toename van het aantal alleenstaanden vragen een aangepast woningaanbod. De kwaliteit en het aanbod van huurwoningen /-appartementen voor mensen met een beperkt inkomen is ondermaats. Het aantal sociale huurwoningen volgt niet de vooropgestelde groei.

Toch is het niet dat er geen woongelegenheden bijkomen. De bebouwde oppervlakte met woonfunctie is in Merksplas op tien jaar tijd met 43 ha toegenomen terwijl de bevolkingsgroei in die periode veel kleiner was (bron: gemeentemonitor.vlaanderen.be). Ondertussen liggen er verspreid over Merksplas grote stukken bouwgrond ongebruikt en staan er nog steeds tientallen woningen te verkrotten op de Kolonie. We kunnen niet zonder schroom open ruimte blijven bouwen. Het dorp Merksplas, moet dit landelijke karakter kunnen behouden.

Het lokaal bestuur heeft het beste zicht op de woonproblematiek in de eigen gemeente. Bovendien is de afstand tot inwoners met woonvragen het kleinst. Groen ziet daarom een sterke **regie- en dienstverlenende rol** weggelegd voor de lokale besturen (of de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden).

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- Kernverdichting is nodig. Onbebouwde percelen binnen de dorpskern komen eerst in aanmerking voor nieuwbouw. In het centrum kan dit met appartementen met een bouwlaag meer (drie bouwlagen + dakverdieping). Kernverdichting is echter niet hetzelfde als kernverstikking. Voldoende afwisseling in bebouwing en groene (speel-)pleintjes voorkomen ééntonigheid en het 'dichtmetselen' van de dorpskern.
- Een ruimtelijk uitvoeringsplan 'meergezinswoningen' moet aanduiden in welke woongebieden er al dan niet appartementen mogelijk zijn.
- Gebouwen die voorkomen op de lijst van waardevol bouwkundig erfgoed blijven qua uitzicht bewaard. Te veel prachtige gebouwen verdwenen intussen al uit het straatbeeld.
- Alle woningen op de de Kolonie worden bewoonbaar en bewoond. De verkrotting van woningen op de Kolonie, ook van deze in de veiligheidszone, wordt een halt toegeroepen. De eigenaar (federale overheid) wordt door de gemeente op zijn verantwoordelijkheid gewezen.
- We gaan actief de leegstand van bouwgronden en woningen tegen. Ook verkrotting pakken we aan door een opvolgingsbeleid in combinatie met activeringsheffingen die oplopen in de tijd.
- Investeren in voldoende sociale huurwoningen blijft prioritair. We moeten het Sociaal bindend objectief behalen. Hierin wordt bepaald dat elke Vlaamse gemeente 9% sociale huurwoningen moet realiseren in de periode 2009-2025
- Bij 'overbewoning', huisjesmelkerij en onbewoonbaarheid is de huiseigenaar verantwoordelijk. De gemeente onderneemt stappen tegen de eigenaar. Huurders mogen niet de dupe zijn.
- Voor nieuwbouwprojecten legt de gemeente een mix van woonvormen op. Zo groeit het aanbod voor de verschillende leeftijdsgroepen en inkomenscategorieën.
- Nieuwe projecten moeten per definitie energie- en klimaatneutraal zijn. Duurzaamheid wordt de standaard. (voorzien in eigen energie, goede waterberging en hergebruik regenwater, speel- en groenzones centraal gelegen, centrale afvalverzameling, ruime fietsenberging, gezamenlijk parkeren van auto's...)

- De aanleg van groene speel- en ontmoetingsruimtes zorgt voor een levendige buurt en maximale benutting van schaarse gronden.
- Creatieve vormen van samenwonen, zoals co-housing en kangoeroewonen, worden ondersteund. Eigenaars die hun eigendom willen opdelen naar kleinere wooneenheden krijgen alle info en de nodige stimulansen van de gemeente.
- De bouwdienst van de gemeente speelt een actieve rol in het verstrekken van informatie over duurzaam bouwen en verbouwen en maakt de burger attent op bestaande renovatiepremies en de technische informatie (bv: doorverwijzen naar Provinciaal centrum duurzaam bouwen en wonen – Kamp C Westerlo voor doorlichten van bouwplannen en advies).

MOBILITEIT OP MENSENMAAT

Kinderen moeten in ons dorp zelfstandig naar vriendjes of school kunnen fietsen. Ze moeten ook ongestoord op straat kunnen spelen. In de Leopoldstraat, Markt en Kerkstraat is het gezellig toeven op een terrasje. Er is plaats voor winkelen en ontmoeten.

Je fietst **gemakkelijk en veilig** van de ene naar de andere plek door **goed aangelegde straten**. Wie de bus neemt of in een deelauto wil stappen, kan de fiets deftig stallen. En als je niet meer goed te been bent, kan je beroep doen op **aangepast vervoer** voor noodzakelijke verplaatsingen.

Ons dorp ligt op een kruispunt van gewestwegen met steeds meer doorgaand verkeer en veel zwaar vrachtverkeer. Verschillende momenten van de dag staat het gemotoriseerd verkeer aan te schuiven in het centrum. Het lawaai en de uitlaatgassen hebben een negatieve invloed op onze leefkwaliteit. Bij de aanleg van straten of pleinen is vlot autoverkeer en autobereikbaarheid te vaak het uitgangspunt. De gewestwegen zijn door lintbebouwing volgebouwd en er zijn teveel conflictpunten (zijwegen en inritten).

Grote (landbouw)voertuigen kom je op vrijwel alle straten tegen. Door de verkeersdruk is fietsen soms een hachelijke onderneming. Ouders brengen daardoor hun kinderen toch weer met de auto naar school of hun hobby brengen.

De gewestwegen zijn voorzien van fietspaden en ook Steenweg Op Weelde is in voorbereiding. Op de gemeentelijke wegen is er echter nog veel werk aan de winkel om fietsen aantrekkelijker te maken. Parkeren op voet- en fietspaden, laden en lossen of obstakels door werken komen te vaak voor en brengen onze zwakke weggebruikers meermaals in gevaar.

Het openbaar vervoer in onze gemeente is te beperkt. De haltes in Merksplas zijn niet geschikt voor kinderwagens en zeker niet voor een rolstoel. Door besparingen bij De Lijn kunnen we geen extra inspanningen verwachten van hen. Zo blijft de auto voor het woon- werkverkeer het dominante vervoermiddel en wordt er nauwelijks gebruik gemaakt van het openbaar vervoer (bron: gemeentemonitor.vlaanderen.be). De (elektrische) fiets wint gelukkig wel aan belang.

Het STOP-principe (eerst stappers, dan trappers, dan openbaar vervoer, en dan pas de privéwagens) staat vandaag in zowat alle beleidsnota's. Een gebrek aan heldere keuzes zort in de praktijk eerder voor een POTS-verhaal. Groen pleit voor een heldere keuze voor voetgangers en fietsers.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- De fiets wordt kampioen voor verplaatsingen in Merksplas dankzij op veilige fietsroutes, -doorsteken en straten. Degelijke fietsstallingen in de publieke ruimte zijn daarbij belangrijk. De stalling van de gemeenteschool kan worden opengesteld om het tekort aan fietsenrekken op de Markt op te vangen.
- Als alternatief voor de vele autoverplaatsingen naar school, moedigt de gemeente opnieuw de fietspool aan, waarbij zij zelf actief vrijwilligers mobiliseert.
- Kloosterstraat, Bevrijdingsstraat – Gezellestraat en het eerste deel van Kleirijt zijn autovrij bij aanvang en sluiting van de scholen (schoolstraten) Of deze schoolbuurten worden ingericht als fietsstraat waarbij fietsers voorrang hebben op auto's.
- Woonbuurten worden ingericht als zone 30 of omgevormd tot woonerf. Het wegbeeld bepaalt het rijgedrag. Straten en pleinen worden in overeenstemming tot de functie van de weg ingericht.
- Bij (wegen-)werken blijft steeds veilige en obstakelvrije ruimte voor fietsers, rolstoelgebruikers en voetgangers. Voet- en fietspaden worden goed onderhouden.

- Samenwerken met andere gemeenten om de doorgang van zwaar vrachtverkeer tegen te gaan. (tonnagebeperking / toezicht op plaatselijke verkeer door nummerplaatherkenning).
- Gemeente geeft zelf het voorbeeld. Dienstverplaatsingen gebeuren bij voorkeur met de fiets (binnen gemeente) of het openbaar vervoer (buiten gemeente). Het personeel beschikt over dienstfietsen (evt. e-bikes).
- De gemeente heeft geen zeggenschap over openbaar vervoer maar neemt een actieve lobbyrol op met De Lijn en de NMBS bij het bepleiten van frequent en comfortabel openbaar vervoer, onder ander in het kader van de vervoersregio's. De gemeente neemt zelf initiatief om de belangrijkste bushaltes beter toegankelijk te maken voor rolstoelgebruikers.
- In overleg met vrijwilligers en door afspraken met zorginstellingen binnen onze gemeente, zorgen we voor een oplossing voor de vervoersarmoede bij rolstoelgebruikers of bejaarden die niet meer van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken.
- De gemeente informeert de bevolking over de mogelijkheid tot autodelen en stimuleert het actief. Enkele dienstvoertuigen worden ingezet in een autodeelsysteem. Inwoners kunnen gebruik maken van een (elektrisch) dienstvoertuig op tijdstippen dat dit het minst gebruikt wordt. Een voorbehouden parking voor autodelen in het centrum en op de Kolonie in de buurt van een bushalte en een degelijke fietsstalling maakt combineren vlot mogelijk.
- De gemeente gaat in overleg met bedrijven en instellingen op haar grondgebied om personeelsvervoerplannen op te maken die fietsen, openbaar vervoer en autodelen promoten.
- Een belangrijk gevolg van e-commerce zijn de vele bestelwagens die overal pakketten leveren, (verkeerd) parkeren, verkeer ophouden. Door centralisatie in afhaalpunten vermijden we dit.
- Landelijke wegen die als sluiptweg worden gebruikt, kunnen door een eenvoudige ingreep (tractorsluis zoals in Langstraat, paaltje met sleutel...) een veilige fietsweg worden (bv. Berkelaar, Tarstraat). Ook sommige woonstraten verdienen een 'knip' om doorgaand verkeer onmogelijk te maken.
- Langs gewestwegen vermijden we om nieuwe inritten aan te leggen.
- Frequente controles op snelheidslimieten langs gewestwegen maar ook op de gemeentewegen dwingen een aangepaste snelheid af. De politie treedt ook op tegen hinderlijk parkeren.

GROEN EN OPEN RUIMTE BEWAREN

Merksplas is een plattelandsgemeente, met **veel groen en open ruimte**. Alleen met de juiste keuzes kunnen we die troeven ook bewaren en worden we geen stadsrand-dorp. Fouten uit het verleden zetten we recht waar mogelijk. Maar daar is **doordacht en moedig beleid** voor nodig. Niet alleen over waar er gebouwd mag worden, maar ook over verkeer, natuur, wonen, werken, landbouw, handel, toerisme ...

Historisch is België geen toonbeeld van een goede ruimtelijke ordening. Merksplas is daarop geen uitzondering. De klok helemaal terugdraaien is helaas onmogelijk. Lintbebouwing maakt onze gewestwegen gevaarlijk en verhinderen het uitzicht op de omgeving. KMO-zones naast recreatiegebied, woonwijken buiten het centrum, bossen zijn versnipperd in weekendzones waar permanent wordt gewoond. Het uitzicht van de dorpskern verandert snel door afbraak en nieuwe appartementen.

Land- en tuinbouwbedrijven werden industriële complexen. Hun schaal legt een enorme druk op de beschikbare ruimte met invloed op mens, dier en milieu. Tussen 2008 en 2017 nam de totale bebouwde oppervlakte van Merksplas toe met bijna 40% van 566 ha naar 784 ha. Dit is vele malen meer dan in de rest van Vlaanderen of in vergelijkbare plattelandsgemeenten (bron: gemeentemonitor.vlaanderen.be).

Er kwam een afbakening van het gebied waarin nieuwe serres mogen worden opgericht. Een goede zaak. Deze zone is zo goed als volgebouwd en de grens is bereikt. Het gemeentebestuur liet de kans liggen om een gelijkaardige oefening te maken voor de bouw van industriële veestallen. Het gevolg: een enorme uitbreiding van bebouwing in landbouwgebied.

Verharding en bebouwing zorgen voor een te snelle afwatering en verhinderen dat water op een natuurlijke wijze doorsijpelt naar de bodem. Dit vormt een bedreiging voor de stand van het grondwater en dus ook voor ons drinkwater.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- Een deel van de voorstellen uit het luik 'wonen' hebben ook betrekking op deze materie (activeringsheffing, afbakening meergezinswoningen...).
- Een update is nodig van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) en wettelijke verankering van doelstellingen door Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (RUP). Door bouwvrije gebieden in delen van het landbouwgebied af te bakenen, verzekeren we dat er voldoende open gebieden blijven voor weides en grasland. . Op deze manier vrijwaren we bijvoorbeeld de Markvallei van een mega-stal en andere bebouwing.
- Inzetten op natuur en open-ruimte biedt kansen voor natuurontwikkeling en grondgebonden landbouw wat op zijn beurt economische return geeft door tewerkstelling en toerisme en recreatie.
- We kiezen voor een maximale verweving van functies en efficiënt ruimtegebruik. Op die manier kunnen wonen, werken, recreatie, onderwijs,... veel meer in elkaars buurt plaatsvinden.
- We bieden ruimte aan water. Baangrachten behouden we of worden terug opengegoid. Overstromingszones en wadi's (kleinere laagtes die regenwater tijdelijk bufferen) worden aangelegd. Verhardingen bij bedrijven en woningen worden aan duidelijke richtlijnen gekoppeld zodat er voldoende waterdoorlaatbaarheid blijft.
- Kleine landschapselementen als bomenrijen, grachten, poelen, houtkanten bewaren of nieuwe aanleggen. Ze hebben namelijk een belangrijke landschappelijke waarde en zijn nodig voor de biodiversiteit, de verschillende dieren en planten.
- We kiezen voor maximale kindvriendelijke ruimte want dit is kwaliteitsvolle ruimte. Het is daarom een belangrijk aandachtspunt bij alle ruimtelijke planningsinstrumenten.
- Opvolgen dat voorschriften uit vergunningen ook werkelijk worden uitgevoerd. Plannen en vergunningen zijn het vertrekpunt van een goede ruimtelijke ordening, handhaving het noodzakelijke sluitstuk. We zien er op toe dat bedrijven en inwoners opgelegde voorschriften uitvoeren en dit blijven doen.

BESTUREN MET EN VOOR SPETSERS

Besturen met en voor Spetsers zodat je **van in het prille begin betrokken** wordt bij het maken van plannen en uitvoering van projecten. Daarbij krijg je **actief informatie**, inclusies de alternatieven, en de kans om **mee verantwoordelijkheid** op te nemen. Je eigen inbreng doen en komt in overleg met anderen tot nieuwe inzichten. In **actieve adviesraden** hechten we veel belang aan de ideeën van verenigingen en gebruikers van gemeentelijke infrastructuur.

Het gemeentelijke niveau is ideaal om te experimenteren met **nieuwe vormen van democratie**. Gemeentediensten zijn **vlot toegankelijk** en buiten de kantooruren vind je wat je nodig hebt op **een nieuwe en gebruiksvriendelijke website**. Het gemeentehuis moet als een glazen huis worden zodat beslissingen helder en duidelijk zijn voor iedereen.

Op vlak van inspraak en het betrekken van inwoners bij de gemeentelijke besluitvorming lijkt Merksplas in 18 jaar volledig in slaap te zijn gevallen. De meeste inwoners laten het beleid volledig over aan het gemeentebestuur dat al 3 legislaturen uit dezelfde absolute meerderheid (Leefbaar) bestaat. Dit handjevol mensen bestuurt Merksplas alsof het een KMO is waar ze de baas over zijn. De zaak floreert maar de klanten (inwoners) weten niet waarom beslissingen al dan niet worden genomen. Het huidige gemeentebestuur lijkt dit prima te vinden. Mondige burgers zijn immers niet altijd gemakkelijke burgers.

Inspraak wordt verward met het organiseren van hoorzittingen. Plannen worden toegelicht die eigenlijk al in 'kannen en kruiken' zijn en betrokkenen kunnen alleen nog tussenkomen op de details.

Een groot deel van de adviesraden kent een slapend bestaan en worden enkel ingezet om het beleid van het schepencollege te bekrachtigen. Echt kritische afwegingen van eventuele alternatieven zijn zeldzaam.

De gemeenteraad wordt in echt belangrijke dossiers, zoals bijvoorbeeld de plannen voor de toekomst van de Kolonie, nauwelijks of niet betrokken. Beslissingen worden ondoorzichtig genomen waardoor gemeenteraadsleden en burgers vaak het raden hebben naar wat er zich afspeelt.

Verenigingen of burgers met vragen of plannen gaan rechtstreeks naar burgemeester of schepenen zonder de normale weg langs de gemeentelijke diensten te volgen. Dit lijkt op het eerste zicht op vlot bestuur en bereikbaarheid maar zet de deur open naar cliëntelisme. Er zijn geen garanties voor een gelijke behandeling van alle Spetsers.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- We herdenken de adviesraden. Een bestuur dat adviesraden ernstig neemt, stelt tijdig correcte informatie ter beschikking, vraagt actief om hun mening of advies en luistert naar suggesties. Alle adviezen krijgen een gemotiveerd antwoord.
- Openbare onderzoeken nemen we ernstig. Bij grote bouwprojecten of belangrijke dossiers zorgen we tijdig voor openbare informatiemomenten. De nodige informatie wordt actief verspreid. Bezwaarschriften krijgen een gemotiveerd antwoord.
- We investeren in actieve en passieve openbaarheid van bestuur. Vlot antwoorden op vragen van burgers voor inzage in bestuursdocumenten. Maar ook actief en overzichtelijk aanbieden van informatie. Online attesten en vergunningen aanvragen kan online via een nieuwe en gebruiksvriendelijke website. Geen moeizame zoektocht meer naar het juiste document, het bestuur leidt burgers naar relevante informatie.
- Een modern personeelsbeleid geeft ruimte aan gemotiveerde, onafhankelijke ambtenaren. Ambtenaren die ten dienste staan van de hele gemeente en niet enkel van de meerderheid in gemeenteraad en college.
- De gemeente heeft een ambtenaar in dienst die participatie tot zijn/haar bevoegdheden heeft. Extra aandacht gaat hierbij naar kinderen en jongeren. Ook andere groepen die minder evident aan participatietrajecten deelnemen (vb. niet georganiseerde burgers, kansarmen, anderstaligen...) betrekken we bij inspraakprocessen.
- Verslagen van de gemeenteraad stellen we op een vlot toegankelijke manier beschikbaar via de website. Ook besluiten van het schepencollege die niet persoonsgebonden zijn, komen hier te staan.
- De gemeenteraden zelf maken we aantrekkelijker voor het publiek (heldere informatie over de punten op de agenda, beeldpresentaties van plannen, goed werkende geluidsinstallatie, invoeren van vragenronde voor burgers). Waarom geen vragenkwartiertje voor inwoners?
- De gemeenteraad krijgt een volwaardige voorzitter (geen burgemeester of schepen), dit versterkt de dynamiek van de raad.

KLIMAAT, MILIEU EN ENERGIE

Merksplas is meer dan alleen de mensen die er wonen. We maken mee deel uit van **één ecosysteem**, met planten, dieren en andere organismen. Tegelijk heeft de mens nog nooit zo'n grote impact gehad op dat systeem.

Beter zorg dragen voor de natuur is de beste garantie voor **een gezondere samenleving**. Ook op gemeentelijk niveau valt op dit vlak heel veel te realiseren. We grijpen de kansen nu het nog kan en **ontlopen onze verantwoordelijkheid niet**.

Als **klimaatvriendelijke gemeente** voorkomen we afval waar mogelijk en haalbaar (herstel of hergebruik). Met het afval dat toch ontstaat gaan we slim om (afval als nieuwe grondstof). Merksplas trekt voluit de kaart van **energiebesparing en hernieuwbare energie**. Onze inwoners krijgen alle mogelijke ondersteuning om dit ook te doen. Kortom **'Think global, act local'**.

Merksplas mag dan wel een groen uitzicht hebben, de natuurwaarde van maïsakkers, intensieve graslanden, bossen met enkel dennenbomen en tuintjes met gladgeschoren gazonnetjes is heel beperkt. In onze straten en op onze pleinen en speelpleintjes is er, naast gras, weinig variatie in de plantengroei.

Het gemeentebestuur legt bij vergunningen voorwaarden op rond milieu of natuur maar er is weinig controle op de uitvoering hiervan. Natuurbescherming of -ontwikkeling wordt gezien als een bedreiging voor de economische situatie binnen de landbouwsector en te weinig als een heel belangrijke troef voor Merksplas.

Op het vlak van hernieuwbare energie en behalen van klimaatdoelstellingen heeft Merksplas grote troeven in handen met EBEM. Maar er blijven nog heel wat kansen liggen. De samenwerking met IOK voor het energieconversiepark (ECP) waarbij via vergisting én biogas én warmte én groene stroom zal opgewekt worden, steunt Groen voluit.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- Volkstuintjes en/of 'samen-tuinen' organiseren. Oudere generaties betrekken voor kennisoverdracht. Mogelijke locaties zijn bv. Caron's Hofke, Kolonie, stukje van parking Binnenhof.

- Gemeentelijke groengebieden beheren we op meer natuurlijke manier (Strikkense bossen, bosstraat, Heikant). Hiervoor werken we samen met natuurverenigingen.
- Groenzones en buurt- en speelpleintjes worden natuurlijker, avontuurlijker, want die zijn ook onderhoudsvriendelijker. Fruit- en notenbomen, bessenstruiken kunnen ook in openbaar groen.
- We kiezen streekeigen planten die bovendien zorgen voor het aantrekken van bijen (die bedreigd). Uiteraard worden er geen pesticiden gebruikt.
- Landbouwers stimuleren we om beheersovereenkomsten af te sluiten en de natuurwaarden van hun erven en gebruiksgronden te verhogen.
- We plaatsen van een permanent amfibieënscherm en -tunnels op Eindepoel.
- Stimuleren van meer beplanting in straten met aaneengesloten bebouwing; burgers informeren over de aanleg van een gevel- of stoeptuintje.
- We maken natuurlijke – ecologische begravingen mogelijk (onderzoek instellen naar de mogelijkheid hiervoor op bv. landlopersbegraafplaats)
- We vergroenen en ontharden het openbaar domein. We zorgen voor meer bomen, grasvelden, struiken, hagen en bestaande verharding wordt verwijderd of waterdoorlatend gemaakt. Water kan zo gemakkelijker infiltreren en je krijgt extra verkoeling, extra waterberging, CO2-opslag én meer biodiversiteit.
- Gebouwen vergroenen met groendaken en gevelgroen voor isolatie, verkoeling en buffering.
- We controleren op naleving van opgelegde milieunormen bij bedrijven en sanctioneren indien ze niet worden gerespecteerd.
- De gemeentelijke adviesraad milieu en natuur krijgt terug een echte werking met vertegenwoordiging vanuit natuurverenigingen.
- Op je afvalfactuur (Diftar) betaal je minder vaste kosten en weegt de hoeveelheid afval meer door. Zo belonen we wie voor minder afval zorgt.
- We blijven de inwoners die over een tuin beschikken stimuleren om thuis te composteren.

- We evalueren kritisch het aantal en de plaats van openbare vuilnisbakken. Meer vuilnisbakken leiden niet altijd tot minder zwerfvuil.
- Inwoners die regelmatig zwerfvuil opruimen krijgen steun van de milieudienst. We voorzien in uitrusting, en zetten hen jaarlijks in de bloemetjes.
- We stellen herbruikbare drankbekers ter beschikking van verenigingen of initiatieven die evenementen organiseren.
- Uitbaters van (drank-)automaten, frituren en afhaalrestaurants moeten vuilbakken plaatsen en toezien op de netheid rond hun zaak.
- Ouders van pasgeboren kinderen informeren we over het gebruik van herbruikbare luiers en we voorzien een premie voor ouders die hiervoor kiezen.
- Om hergebruik van goederen te stimuleren, ondersteunen we ruil- of tweedehandsbeurzen en repair-cafés. Een kringwinkel kan in Merksplas ook succes hebben. Upcycling en vintage zitten in de lift.
- We blijven inzetten op het verwijderen van gevaarlijk asbest uit ons leefmilieu en ondersteunen bedrijven en burgers om asbesthoudende materialen weg te halen. (Groen Merksplas gaf de eerste aanzet voor de huidige aanpak voor goedkoop verwijderen van asbest; zie notulen gemeenteraad mei 2015).
- Via EBEM, het elektriciteitsbedrijf van de gemeente Merksplas, trekken we maximaal de kaart van hernieuwbare energie (wind, zon, warmtekracht, geothermie). Door coöperatieve initiatieven, kunnen gemeente en inwoners samen energieproducent worden.
- Samen met EBEM onderzoeken we projecten voor energieopslag (o.a. batterijen) die stockage van groene stroom uit bv. zonne-energie mogelijk maken.
- De verdere mogelijkheden en uitrol van warmtenetten (zoals op Koloniesite) worden bestudeerd en zo mogelijk uitgevoerd. Denk hierbij aan nieuwe projecten, verkavelingen, ...
- Via 'zonnekaarten' brengen we burgers op de hoogte van de mogelijkheid om zonnepanelen te plaatsten waar ze nog niet liggen.
- Energiemeesters informeren bewoners over de mogelijkheden om energie te besparen en de gemeente geeft logistieke steun door bijv. warmtescans uit te voeren.

- Nieuwbouwprojecten worden klimaatneutraal uitgevoerd.
- Energiezuinige investeringen worden voor jou goedkoper omdat wij wél deelnemen aan groepsaankopen van bijvoorbeeld muurisolatie, hoogrendementsglas, condensatieketels ... We nemen wél deel aan groepsaankopen door oa.IOK in verband met duurzaam wonen.

SPETSERS ZORGEN VOOR ELKAAR

Kinderen kunnen zich uitleven en ontplooiën, **ouderen** bezorgen we een zorgeloze oude dag. Mantelzorg is zeer waardevol. Hierdoor kan de zorg plaatsvinden in een vertrouwde omgeving. Het mag echter geen gedwongen keuze worden, synoniem aan 'trek je plan'. **Mantelzorgers** kunnen op onze steun rekenen.

Er zijn ook mensen die een tijd niet mee (kunnen) draaien in een normaal arbeidscircuit. Mensen hebben soms tegenslagen op vlak van gezondheid of zitten financieel in de problemen. Ook deze **kwetsbare Spetsers** mogen niet uit de boot vallen.

We zijn een dorp in een wereld die steeds meer op een dorp lijkt. **Mensen van over de hele wereld** wonen en werken hier en moeten zich hier kunnen thuis voelen.

De schaal van onze gemeente maakt het mogelijk om problemen snel op te merken. Zo kunnen we ook **snel ingrijpen**.

Merksplas was lang een jonge gemeente maar onze inwoners verouderen. Het aandeel 65-plussers stijgt erg snel in onze bevolking. Met de toename van de leeftijd stijgt ook de zorgbehoefte. We moeten nu de gepaste maatregelen nemen.

Het aantal mensen dat moet rondkomen van een leefloon is op 10 jaar tijd verviervoudigd. Merksplas scoort iets betere dan de rest van Vlaanderen maar het aantal kinderen dat opgroeit in een kansarm gezin stijgt snel.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- Waar vroeger het parochiehuis stond, komen assistentiewoningen voor ouderen. Voor Groen neemt de gemeente het initiatief in plaats van een commerciële firma.
- Vlakbij deze assistentiewoningen hoort een dienstencentrum waar ook alle Spetsers terecht kunnen voor een babbeltje, warme maaltijden, vorming, ontspanning, dagopvang, ...
- 'Wonen onder den toren': huisvesting voor meerdere, al dan niet alleenstaande, ouderen. De gemeente ondersteunt of neemt zelf initiatief.
- De gemeente treedt op als bemiddelaar voor een buurt- boodschappensysteem waarbij vrijwilligers uit de buurt boodschappen doen voor mensen die dit zelf moeilijk kunnen.
- Mantelzorgers verdienen extra ondersteuning door actieve, correcte en snelle informatie over diensten en tegemoetkomingen die hen in staat stellen om de zorg te blijven opnemen.
- Sociale dienstbedrijven bieden hulp bij kleine karweien in huis en tuin. We promoten deze initiatieven en leiden hulpvragers er naar toe.
- De integratie van het OCMW en de gemeente is een opportuniteit om van het lokaal beleid een integraal sociaal beleid te maken. We bouwen de sociale reflex in elk beleidsdomein in.
- Het 'Sociaal Huis' promoot actief zijn werking. Mensen die recht hebben op hulpverlening of financiële tussenkomst brengt ze zelf op de hoogte. Via de gemeentelijke nieuwsbrief en website schenken we meer aandacht aan de mogelijkheden van sociale dienstverlening.
- De gemeente ziet er op toe dat haar personeelsbestand een afspiegeling vormt van de hele Merksplasse bevolking.
- Sport-, jeugd- en cultuurverenigingen, kinderopvang, enz. worden aangemoedigd om mensen uit kansengroepen te betrekken bij hun werking. Waar nodig ondersteunt de gemeente logistiek of financieel.
- De gebouwen op de Kolonie die nu - of in de toekomst - worden gerestaureerd, vragen om een geschikte invulling. Naast recreatie en toerisme moet er op de Kolonie ook plaats zijn voor sociale projecten.

- De gemeente zorgt voor een laagdrempelig onthaalcontact en doet beroep op een sociale tolkvoorziening. Ze investeert in onthaal, in samenspraak met onderwijs en Sociaal Huis.
- Het hebben van werk blijft de beste dam tegen armoede. Extra aandacht gaat naar de meest kansarme groepen zoals migranten, eenoudergezinnen en laagopgeleiden.
- Informeel landbouwers over de mogelijkheid tot het begeleiden / opleiden van jongeren of kwetsbare groepen als 'zorgboerderij'. De omgeving van een boerderij leent zich hier uitstekend voor en het geeft de landbouw extra inkomsten en een verbreding van de functie.
- Een ouderenadviesraad informeert de gemeente over de bezorgdheden die er bij deze bevolkingsgroep leven. Niet alleen senioren die actief zijn in (ouderen-)verenigingen zijn er vertegenwoordigd

CULTUUR, VRIJE TIJD, JEUGD EN SPORT

Vanuit een **geïntegreerde visie** wil Groen de samenwerking tussen deze beleidsdomeinen versterken. Cultuur, vrije tijd, jeugd en sport zijn ideaal om het **buurt- of dorpsgevoel te versterken** en persoonlijke ontplooiing. Genieten moet centraal staan.

Sport is zowel een middel als een doel op zich. Groen ziet een ideaal sportbeleid als een combinatie van **sport om de sport** en **sport als verbindende factor** in ons dorp.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- We zien vrijetijdsbeleid in een samenhang met cultuur-, sport- en jeugdbeleid. Door deze bevoegdheden samen door één schepen te laten opnemen, kunnen we daar echt werk van maken.
- Verenigingen kunnen een belangrijke rol spelen bij integratie. We maken hen daarvan bewust en ondersteunen hen om mensen uit kansengroepen te betrekken. (armoede, anderstalige nieuwkomers, mindervaliden)

- We werken samen met partners uit de regio rond cultuur, sport en vrije tijd. Gemeenten kunnen samenwerken om het aanbod beter op elkaar af te stemmen. Zo gaan we zo efficiënt mogelijk om met de middelen en de infrastructuur waarover we beschikken. (bv. rond voordelig zwemmen, samenwerking met De Warande, 't Heilaar...).
- Onderwijs, Sociaal huis, sport-, jeugd- en cultuurverenigingen werken samen om gezamenlijke doelstellingen rond het verminderen van kansarmoede te realiseren (bv. huiswerkbegeleiding, sport op en na school, gebruik van elkaars infrastructuur...)
- We proberen zoveel mogelijk mensen aan het sporten te krijgen. Sporten in groep bevordert sociaal contact en helpt bij de ontwikkeling van een lokaal sociaal weefsel. We ondersteunen laagdrempelige sportactiviteiten, zoals bijvoorbeeld start to run.
- Door de veranderde wetgeving is de invloed van de gemeenten in het jeugdbeleid vergroot. Iedere gemeente bepaalt zelf hoeveel middelen er naar jeugdbeleid gaan. Dit biedt kansen, maar ook bedreigingen. Er is een dalende betrokkenheid van de jeugdraad sinds de integratie van jeugdbeleid in de algemene meerjarenplanning. We willen die trend omkeren en de jeugdraad terug versterken. Sterk jeugdbeleid dat inspeelt op wat leeft bij jongeren kan alleen maar samen mét hen.
- Kinderen zijn de maat voor de inrichting van openbare ruimte. Een kind- en jeugd vriendelijke omgeving is ook goed voor andere bevolkingsgroepen (bv. noodzaak aan speelelementen in de buurt van de Grote Hoeve op de Kolonie).
- We maken het de verenigingen of initiatiefnemers zo gemakkelijk mogelijk door procedures, inschrijvingsformulieren, tarievenstructuren, subsidieregelingen, gebruikersreglementen... te vereenvoudigen. Administratieve rompslomp vermijden we. Het moet voor de verschillende verenigingen en initiatieven meteen duidelijk zijn bij welke dienst of ambtenaar ze terecht kunnen met hun vragen.
- Verenigingen brengen pit in het dorpsleven. Zij verdienen alle steun vanuit de gemeente door hen met raad en daad bij te staan in de initiatieven die ze nemen.

VEILIGHEID

Mensen moeten zich **veilig en geborgen** voelen in hun straat, hun wijk, in onze gemeente. Daarvoor werken gemeentebestuur, politie en justitie samen om een geïntegreerd veiligheidsbeleid uit te bouwen. Elk van hen heeft eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden en dragen zo bij aan het voorkomen en oplossen van inbraken, diefstallen, geweld of overlast.

Voor Groen zijn andere belangrijke doelstellingen: **verkeersveiligheid, milieuveiligheid, omgevingshandhaving en sociale veiligheid** (waaronder het tegengaan van intra familiaal geweld).

Met Groen pakken we veiligheid integraal aan, met preventie, handhaving en nazorg.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- Via buurtinformatienetwerken (BIN's) kunnen inwoners zelf meewerken aan een leefbare buurt. Ze worden opgezet in overleg met de politie. BIN's kunnen een uiting zijn van positief engagement passen best binnen een bredere buurtwerking. Dezelfde buurt kan ook een buurt ontvangst comité (BON) oprichten dat instaat voor de verwelcoming van nieuwe inwoners in de wijk. Veiligheids- en integratieprojecten worden in samenspraak met de buurtbewoners georganiseerd, maar niet zonder professionele leiding.
- Groen zet in op een nabije en aanspreekbare politie, die borg staat voor een kwalitatieve basispolitiezorg (onthaal, wijkwerking, interventie, slachtofferopvang, opsporing en onderzoek, handhaving en herstel van de openbare orde, verkeer).
- Veiligheidscamera's zijn geen volwaardig alternatief voor de aanwezigheid van blauw op straat. Ze zijn duur en criminaliteit verplaatst zich naar andere plekken zonder camera's. Groen kiest voor meer aanspreekbare agenten op straat, niet in een combi, maar te voet of met de fiets.
- Naast de bestrijding van woningbraken en diefstal, maakt de politie een prioriteit van snelheidscontroles, gevaarlijk parkeren en fietsdiefstallen. Waar autobestuurders vaak parkeren op fietspaden (bv. Leest, aan de Post...) wordt aan zichtbare sensibilisering gedaan.

- Een goede milieuhandhaving vormt het sluitstuk van het lokale milieubeleid. De milieudienst en bouwdienst nemen actief hun controlefunctie op, zorgen voor een goede klachtenbehandeling en ook de zonale politie heeft aandacht voor milieucriminaliteit. Met name de zwerfvuilproblematiek vraagt om een meer systematische aanpak.
- Bij de brandweer heerst er nog altijd grote onduidelijkheid en ongenoegen over de werking van de nieuwe brandweergebieden. Op vlak van het inzetten van materiaal en kennis is een schaalvergroting een goede zaak. Toch moet er terug meer aandacht gaan naar het behoud en versterken van de lokale brandweerposten en hun belangrijkste kapitaal, de vrijwilligers bij de brandweer.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Elke Spetsers een wereldburger! Het gemeentebestuur sensibiliseert over de onrechtvaardige verhouding tussen Noord en Zuid en speelt ten volle haar voorbeeldfunctie door een **actief en zichtbaar ontwikkelingsbeleid** te voeren.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- De 'Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen' (SDG's) van de Verenigde Naties zijn de leidraad bij ontwikkelingssamenwerking.
- We voorzien voldoende budget (0.7% van het totale gemeentebudget) voor ontwikkelingssamenwerking.
- Naast de steun aan grote organisaties blijven we inzetten op projecten van Spetsers in het buitenland en we communiceren hierover in gemeentelijke publicaties. We bieden initiatiefnemers alle kansen om de draagkracht van hun projecten te vergroten.
- De werking van de Wereldwinkel kan blijven rekenen op gemeentelijke steun.
- Ontwikkelingssamenwerking blijft niet beperkt tot de werking van één adviesraad. We leggen verbanden met onderwijs, landbouw, cultuur, jeugd...

- 'Think global act local' of 'denk aan de wereld, neem actie in Merksplas'.
- De gemeente promoot fairtrade producten en levert betere inspanningen om via het behalen van zes criteria het label van 'Fairtrade Gemeente' te behouden.
- We volgen het voorbeeld van tientallen andere Vlaamse gemeenten door ook een "Schone Kleren gemeente" te worden. De nadruk bij deze actie ligt op de aankoop van 'schone' werkkleding en uniformen voor het gemeentepersoneel. De arbeidsomstandigheden en materialen waarin de werkkleding worden gemaakt, zijn belangrijke criteria.
- De banden die er zijn ontstaan met de Europese zuster gemeenten/-steden blijven we aanhalen en op vlak van culturele uitwisseling versterken.

HANDEL EN ECONOMIE

Voor Groen staat de economie ten dienste van de mensen en dat binnen de grenzen van de planeet. Niet omgekeerd. We gaan voluit voor een **kringlooeconomie** met **duurzame grondstoffen en producten en werkbare jobs**.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- We halen een (wekelijkse) markt naar Merksplas. Van een marktdag profiteren niet alleen de marktkramers maar ook de lokale winkels en horeca. We combineren met een boerenmarkt waar producenten uit de buurt rechtstreeks kunnen verkopen. Een goede marktdag en tijdstip geeft ook kansen tot ontmoeting en brengt leven in de dorpskern.
- We promoten de lokale handelaars en de nabije economie door bv. Spetsersbons en deelname aan de 'Zo DichtBlij Campagne'. De consument wordt zo gestimuleerd om op een duurzame manier inkopen te doen.
- Beter een rechtstreekse vestigingspremie voor startende buurtwinkels dan de huidige korting op de onroerende voorheffing die voornamelijk de eigenaars van de gebouwen voordeel biedt.

- Lokale ondernemers ondersteunen we in het energiezuiniger (en dus efficiënter) maken van hun bedrijven. We organiseren gratis energie-audits en promoten groepsaankopen.
- Met een actief leegstandsbeleid voorkomen we dat handels- en bedrijfspanden (bv. Lidl gebouw) leeg staan.
- Bedrijven in de sociale economie (werken met bv. laaggeschoolden of mensen met een arbeidshandicap) krijgen in Merksplas ook een voet aan de grond, bijvoorbeeld op de Kolonie. Zij hebben naast een sociale ook een belangrijke economische meerwaarde doordat ze mensen uit steunsituaties halen en een volwaardig inkomen geven.
- Toerisme wordt meer en meer een belangrijke economische factor. We zetten in op dagjes-toerisme in eigen streek. We werken met lokale gidsen, beschermen erfgoed, stellen trage wegen open en promoten fiets-, ruiter- en wandelpaden.
- De gevangenis in Merksplas blijft een belangrijke bron van tewerkstelling. Via samenwerking met hogere beleidsniveaus en het gebruik van de kennis op het vlak van gevangenisbeleid zorgen we ervoor dat de gevangenis in Merksplas blijft maar terug pionier wordt in vernieuwende vormen van strafuitvoering.
- Werkgevers die veel anderstaligen tewerkstellen, nemen hun verantwoordelijkheid om hun werknemers de kans te bieden Nederlands te leren. De gemeente zorgt actief dat cursussen Nederlands dichtbij gegeven worden.
- Door te kiezen voor alternatieven als toerisme, zorgboerderijen, hoevewinkels, landschapsbeheer ... kan de landbouw in ons dorp zijn economische basis verbreden door meer dan louter de productie van voedsel of eenzijdige teelten.
- Landbouwers stimuleren we om beheersovereenkomsten af te sluiten in functie van natuur, milieu en landschap. We ondersteunen hen bij hun aanvragen.
- Via de korte keten komt de consument rechtstreeks in contact met de producent. Dit kan op de hoevewinkel zijn, tijdens de boerenmarkt, in de zelfpluktuin of bij het afhalen van het wekelijks groentepakket.
- Boeren en lokale ambachtslui betrekken we in het toerismebeleid via streekproducten, hoevetoerisme en ambachtstoerisme. Dat alles uiteraard in samenwerking met de provincie en de Regionale Landschappen. We voorzien fiets- en wandelstopplaatsen bij hoeves en ateliers en nemen deze op in toeristische brochures en websites.

GEMEENTELIJKE FINANCIËN

Het **financieel beleid en fiscaliteit** zijn geen doel op zich. Ze moeten helpen om binnen een redelijke termijn antwoorden te bieden aan maatschappelijke noden. Een **nauwgezet financieel beheer** is daarbij belangrijk, niet om de vinger op de knip te houden, maar om de beschikbare middelen zo goed mogelijk in te zetten.

HET KAN ANDERS GROENE CONCRETE VOORSTELLEN

- Een helder financieel beleid is noodzakelijk voor een vlotte gemeentelijke werking. De financiële dienst hoort de middelen van het lokale bestuur correct te beheren. Het moet voor iedereen duidelijk zijn hoe het geld van het gemeentebestuur werd besteed en wat nog beschikbaar is.
- De financiële rapportering moet in overleg met de financieel beheerder begrijpbaar worden opgesteld. Ook een raadslid zonder financiële opleiding moet weten waarover men spreekt. Verplichte documenten uit de beheers- en beleidscyclus alleen voldoen niet. Extra inspanningen zijn nodig.
- Elke inwoner mag weten waar onze belastinggelden naartoe gaan. We zoeken naar medezeggenschap over deze budgetbesteding. Dit kan bijvoorbeeld via wijkbudgetten of door budgetten aan adviesraden toe te kennen. Centen, waar zij zelf over beslissen hoe deze besteed gaan worden.
- Belastingen en retributies die door de bijhorende administratie meer kosten dan ze opbrengen, schaffen we af. Kleine facturen of vergoedingen voor zaken als de regelmatige huur van een lokaal worden gegroepeerd zodat administratie en kosten beperkt worden.
- Voor geleverde diensten rekent de gemeente retributies aan. Diensten die een inwoner niet kan vermijden, of sterker nog, die de overheid oplegt, kunnen volgens ons niet onderhevig zijn aan een taks. Daarom willen we geen retributie op het afleveren van een identiteitskaart of een lokaal registratierecht voor erkende vluchtelingen.

- ▶ Het Diftar-systeem krijgt een verschuiving. Op je afvalfactuur (Diftar) betaal je minder vaste kosten en weegt de hoeveelheid afval meer door in het tarief. Zo wordt deze retributie echt sturend en belonen we burgers die bewust afval voorkomen.
- ▶ Uitgaven moeten doordacht gebeuren met een periodieke markttoetsing van langlopende contracten. Regelmatig worden alternatieven bekeken: zorgvuldig afwegen van aankoop versus huur, vormen van samenaankoop of het delen van zwaar materiaal met buurgemeenten,...
- ▶ In aankoopbestekken worden duurzame alternatieven beter zichtbaar. We houden niet alleen rekening met de aankoopprijs maar ook met levensduur, onderhoud en exploitatiekosten.
- ▶ Kleine en lokale bedrijven moeten eenvoudiger een offerte kunnen maken. Bij marktbevraging is niet enkel de laagste prijs belangrijk. Ook kwaliteit, duurzaamheid en korte keten worden hoog in het vaandel gedragen.
- ▶ Het is niet de rol van een gemeentebestuur om te beleggen. Wanneer er toch geldmiddelen zoals overschotten op korte termijn en pensioenreserves geplaatst moeten worden, gebeurt dit door veilige, ethisch en duurzaam te beleggen.
- ▶ De gemeente legt deze normen ook op aan haar intercommunales, neven- of dochterorganisaties, leveranciers, subsidiebegunstigden, enzovoort.
- ▶ Het gemeentebestuur informeert haar inwoners, verenigingen en bedrijven over haar maatschappelijk verantwoord middelenbeheer. Zo zijn we een inspirerend voorbeeld voor anderen.

